

Scenarioanalys

Nattavaarabygden

I projektet Service i samverkan utvecklar
Gällivare kommun

Emma Wallin och Katharina Koch-Hartke

2018-05-02

Foto: Daniel Olausson/MediaTales, vid Bäckstranden i Nattavaara by.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE-

Service i samverkan utvecklar Gällivare kommun är ett projekt som pågår från januari 2017 till december 2018. Syftet med projektet är att etablera servicepunkter i kommunens kärnbyar. Utvecklingsenheten är driver projektet tillsammans med lokala delprojektledare, föreningar och företag. Projektet är finanserat via utlysningen av stöd till utveckling av lokala servicelösningar som ingår i Landsbygdsprogrammet 2014-2020, inom delåtgärd 16.2 pilotprojekt och utveckling. Statens Jordbruksverk är förvaltare myndighet för Landsbygdsprogrammet.

För mer information kontakta:

Emma Wallin

Landsbygdsutvecklare

Projektledare Service i samverkan

Mobil: +46 (0)72-59 88 419

Emma.Wallin@gallivare.se

Katharina Koch-Hartke

Delprojektledare Service i samverkan

Mobil: +46 (0)70-57 48 715

info@8seasons.se

Gällivare kommun/Municipality of Gällivare

Tingshusgatan 8-10

982 81 Gällivare

www.gallivare.se

Bakgrund

I projektet Service i samverkan är syftet att etablera servicepunkter utifrån lokala förutsättningar och möjligheter. Projektet är delfinansierat av EU-medel med Tillväxtverket som handläggningsmyndighet. Ramarna för projektet är att stärka kommersiell service (drivmedel, livsmedel, post, betaltjänster och apotek) med lokala servicelösningar. Under referensgruppsmötet med inbjudna föreningar och företag i november 2017 bestämdes gemensamt att projektet Service i samverkan skulle undersöka tre olika möjligheter för att etablera en servicepunkt i Nattavaarabygden. Syftet med arbetet i denna projektfas är således att genomföra scenarioanalyser där förutsättningar för bygden synliggörs, vilka olika typer av servicepunkter som existerar i Sverige idag samt att synliggöra olika inriktningar för en framtida servicepunkt i Nattavaarabygden.

Vad är en servicepunkt?

Vad är egentligen en servicepunkt? Det är inte helt enkelt att svara på den frågan eftersom det ser olika ut i olika kommuner. Däremot kan syftet och funktionen vara liknande, alltså att erbjuda medborgare ytterligare service i lands- och glesbygd. Bodens kommun beskriver servicepunkter såhär:

Servicepunkterna ska fungera som en dynamisk serviceinrättning som anpassar sig efter de lokala behoven och styrkorna, de tekniska möjligheterna och samhällets resurser. Genom att etablera servicepunkter på strategiska platser ska behovet av resor till centralorten för enklare ärenden och tjänster minska. Det ger effekter inom många områden, framförallt ifall tidsvinster och privatekonomiskt för nyttjaren, minskad miljöpåverkan och en utökad medborgarservice för kommunens medborgare.¹

---

¹ boden.se

Olika slags servicepunkter

Det finns olika typer av servicepunkter i Sverige. Under arbetet med scenarioanalysen har en sammanställning av olika kommuners servicepunkter gjorts, se bilaga 1. Kort sammanfattat har vi hittat tre huvudsakliga typer av servicepunkter, 1) “traditionell servicepunkt”, belägen i livsmedelsbutik eller drivmedelsstation, där kommunen finansierar med 50 - 100 000 kr/år för tjänster som caféhörna, wifi, besöksinformation, dator, exempel Örnsköldsvik 2) “utökad service” samlar olika service slag och erbjuder fler tjänster än “traditionell servicepunkt”. Denna typ av servicepunkt får inkomster genom tjänster utöver medel från kommun och är belägen i annan lokal än livsmedelsbutik alt. drivmedelsstation, exempel Gunnarsbyn 3) “flexibel servicepunkt” finns inte en fysisk plats utan flera platser och att det är en förening/bygd/by som gemensamt samlar servicen, exempel Stavsjö.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Förutsättningar i Nattavaara

Befolkning i Nattavaarabygden redovisas i de två tabellerna nedan.²

Total: 340
Medelålder: 56,86
Antal personer 80+: 52
Antal inv. i förskoleålder: 5 (2 flickor/ 3 pojkar)
Antal inv. i grundskoleålder: 17 (8 flickor/9 pojkar)
Antal inv. i gymnasieskoleålder: 15 (8 kvinnor/ 7 män)

Ålder	Män, total 191	Kvinnor, total 149	Ålder	Män, total 191	Kvinnor, total 149
0-4 år	3	3	55-59 år	14	12
5-9 år	5	4	60-64 år	20	12
10-14 år	4	4	65-69 år	18	12
15-19 år	5	6	70-74 år	22	13
20-24 år	3	6	75-79 år	18	14
25-29 år	7	2	80-84 år	16	11
30-34 år	8	4	85-89 år	9	10
35-39 år	2	6	90-94 år	2	1
40-44 år	3	6	95-99 år	1	1
45-49 år	14	11	100 +	1	0
50-54 år	16	11	Total:	191	149

² Adresspositioner är hämtade från Lantmäteriet. Befolkningsunderlaget är hämtat från Ådata, vilka uppgifter är hämtade 2017-08-17.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Företag

33 företag är registrerade i Nattavaara. Representerade branscher är skogsbruk, renskötsel, handel, tillverkning, företagstjänster, transport, turism och övriga. Det finns två företag/ekonomiska föreningar som har anställda, vilka är Nattavaarabygdens Handel och Service Ekonomisk F (Detaljhandel) och Nattavaara Hembygdsförening (besöksnäring, service m.m).³

Föreningar

I Nattavaara finns många föreningar sett till dagens invånarantal. Underbara Nattavaara EK (drivmedelspumpen), Handlar'n EK (dagligvaruhandel), Nattavaara JKO (jaktvårdslag), PRO, Hembygdsföreningen, Nattavaara skoterförening, Sarisvaara samfällighetsförening, Nattavaara by samfällighetsförening, Folkets hus och Nattavaara sportklubb är några av de aktiva föreningar som finns i bygden (deltagande föreningar på bygdemöte i maj 2017).

Önskvärda funktioner vid servicepunkt

Under hösten 2017 gjordes en enkätundersökning, projektet var på plats i Byastugan och affären under två tillfällen och enkäter lämnades även i affären. I *bilaga 2* finns sammanställningen av undersökningen och nedan finns en översiktlig information om hur boende i Nattavaarabygden prioriterar servicepunktens funktioner:

Rangordnas efter kategori "mkt viktigt"

1. Postombud
2. Vårdmottagning/e-hälsa
3. hemservice
4. caféhörna

Rangordnas efter sammanslagning av "mkt viktigt" och "viktigt"

- Turistinformation
- anordna fixar helger

---

³ Sökning av företag har gjorts via <http://gellivare.uc standout.se/cities> med val "Nattavaara" och "Nattavaara by".

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

- hjälp med ansökan kommunala ärenden
- samordning av boende uthyrning
- kommunala tjänster
- samordna aktiviteter
- kanslitjänster/administration och Vaktmästartjänst
- biluthyrning/koordinering av samåkning
- onlinetjänster (skatteverket etc.)
- hantverksförsäljning/klädbytarhörna
- samordning av maskin- och verktygsuthyrning
- utökade tjänster - skatteverket/arbetsförmedlingen

Målgrupper

Följande målgrupper kan identifieras

Målgrupp	Antal	Funktioner	Tider	övr. förutsättningar
Pensionärer	87 st över 65	Postombud Vård/e-hälsa Hemservice Caféhörna ur "viktigt": funktion 2-12	dagtid, kvällar, helger	Finns de som inte har tillgång till bil
Arbetspendlande	majoritet av invånare i arbetsför ålder (87 st)	Postombud Vård/e-hälsa Caféhörna ur "viktigt": funktion 2-12	kvällar, helger	Kan ev. föredra att nyttja service vid arbetsorten
Företag	33 st	Postombud ur "viktigt": funktion 1,3,4,5, 7- 12	dagtid	

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Föreningar	10 +	Postombud ur "viktigt": funktion 2-9,11, 12	kvällar, helger, (ev.dagtid)	
Turister	-	Info om aktiviteter/boende Caféhörna ur "viktigt": funktion 1,10 låna dator + wifi?	dagtid, kvällar, helger	Rör sig antagligen kring macken och Handlar'n Kan komma bara över en helg

Fördjupande info om målgruppen turister i Nattavaarabygden 2017

Boende	Antal	högsäsong	längd (i snitt)	nationalitet	resanledning
Solberget		dec-april	en vecka	mest tyska	semester
Hembyggs- gården	931 gästnätter	jan-feb sept-okt			mest jakt
Saitisstugan					
Holiday home	nystartad	Sommar/vin- ter		Internationell	Natur, norrsken, aktiviteter

För att synliggöra avstånd och placeringar av olika lokaler, föreningar, mm har vi sammanställt en online karta.⁴

⁴ Online karta Nattavaara station och Nattavaaraby: https://drive.google.com/open?id=1j_TM9TQ_-ob3lh1RD5GBQzDftOm8iVMq&usp=sharing

Scenarier

Detta avsnitt inleds med generell information gällande personal till servicepunkt och sedan beskrivs de tre scenarierna var för sig.

Krav på personal

Utifrån de servicesslag som är önskvärda enligt enkätundersökningen samt input från olika servicepunkter så är det önskvärt att personal som arbetar på en servicepunkt har följande egenskaper/erfarenheter/kunskaper:

- För arbete i servicepunkten krävs teknisk kompetens för att hantera digitala tjänster, e-hälsa och andra datorprogram.
- Om servicepunkten ska erbjuda fixartjänst krävs även praktiska kunskaper i fastighetsskötsel. Alternativt skulle detta arbete kunna genomföras av någon som gör arbetsträning eller liknande, i så fall krävs kompetens i att ge pedagogisk handledning hos den som arbetar i servicepunkten.
- Den anställde bör arbeta strukturerat och vara hjälpsam och professionell i mötet med kunder. Erfarenhet av arbete med service eller administration kan vara meriterande. Värdskap är viktigt.
- Om servicepunkten ska erbjuda turistisk information/tjänster bör den som arbetar i servicepunkten kunna fler språk (vilka är de vanligaste turistgrupperna? Engelska, tyska, finska...)
- En viktig egenskap är att personen är motiverad att utveckla Nattavaarabygden. Därför är det en fördel om den som arbetar i servicepunkten har en koppling till området, att personen känner området väl eller att personen har en stark vilja att lära känna området. Det bästa vore om den anställde själv är drivande och har idéer om hur servicepunkten kan utvecklas.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Säsongsberoende arbete

Besöksstatistik från servicepunkten i Gunnarsbyn visar att antalet besökare är relativt jämt över året, men med en nedgång under juni, juli och augusti. Antal besökare har under den perioden minskat med cirka en tredjedel.

Kostnader för personal

I tabellen nedan presenteras några räkneexempel för personalkostnader. Detta för att synliggöra delar av driftskostnaderna.⁵

Lön	Lön & skatter/år	Månads-kostnad	Försäkringar	Total årskostnad	50%	25%
22 000 kr	356 201 kr	29 683 kr	16 511 kr	372 712 kr	186 356 kr	93 178 kr
26 000 kr	420 965 kr	35 080 kr	19 513 kr	440 477 kr	220 239 kr	110 119 kr
30 000 kr	485 728 kr	40 477 kr	22 515 kr	508 243 kr	254 121 kr	127 061 kr

⁵ Räkneexemplen är gjorda med hjälp av: <https://www.verksamt.se/alla-e-tjanster/rakna-ut/rakna-ut-vad-en-anstalld-kostar>

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Scenario 1 Rullande servicepunkt

En av de inriktningar som undersökt var en rullande/mobil servicepunkt. En rullande servicepunkt innebär att servicen inte är permanent på ett ställe utan det finns möjlighet att flytta den mellan olika platser för att möjliggöra att fler använder den. Vilket fordon eller vagn som är lämplig har inte undersökt i detalj, men vi har hittat några exempel på “rullande service” dock ej specifik “rullande servicepunkt”.

- Ett exempel från Motala, där de fokuserat på att utveckla bokbussen. ”På landsbygden ska bokbussen från årsskiftet 2017/2018 göra färre men längre stopp. I dag används bokbussen främst till utlån av böcker. Med längre stopp är det tänkt att verksamheten på ett bättre sätt ska spegla huvudbibliotekets utbud. Bokbussbesökarna ska få större tillgång till utbildning i dator- och internetkunskap, samhällsservice och kulturupplevelser. Bokbussen kommer därmed att utvecklas från traditionell bokbuss till en betydligt mer flexibel biblioteksbus.”⁶
- I Örebro län testas de en rullande vårdcentral. Det är en mobil hälsoförebyggande distriktssköterskemottagning. Mottagningen ska öka tillgängligheten genom att besöka orter som ligger långt från en vårdcentral. Huvuduppgiften är att förebygga sjukdomar genom rådgivning, men mottagningens distriktssköterskor ska även utföra vissa sjukvårdande uppgifter så som influensavaccinationer, borttagning av stygn och enklare provtagningar.⁷
- I Skaraborg finns två mobila poliskontor. Polisen i Skaraborg förfogar över två mobila poliskontor (MPK). De rullande poliskontoren är specialutrustade polismålade husbilar och fyller ungefär samma funktion som en mindre polisstation. MPK besöker åtta orter i Skaraborg enligt ett rullande schema. På kontoret kan de flesta enklare polisärenden hanteras.⁸

---

⁶ Bokbuss i Motala <https://www.motala.se/nyheter/motala-bokbuss-forstarker-sin-service/>

⁷ Rullande mottagning i Örebro län <https://www.regionorebrolan.se/sv/Om-regionorebrolan/Press/Pressmeddelanden/2014/Mobil-mottagning-borjar-rulla-i-lanet/>

⁸ Mobila poliskontor <https://polisen.se/kontakt/polisstationer/vastra-gotaland/mobila-kontoret-skaraborg/>

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Inga av dessa exempel inrymmer eller har tydliga kopplingar till de kommersiella servicesslagen, livsmedel, drivmedel, betaltjänster, apotek eller post. Dock kan inspiration hämtas från exemplen.

Vad krävs? utrustning?

- Ett fordon, helst ombyggt husbil eller minibuss med möjlighet till “mini-fika-hörna”
- Mobilt bredband
- Mobiltelefon
- Dator för allmänheten
- Skrivare inkl. scanner
- Kontorsmaterial
- Kaffekokare, vattenkokare
- Utrustning för att utföra hemservice
- Turistbroschyrer
- Försäkring

Vad kan vi göra inom projektets ramar? vilka andra resurser krävs?

Investeringar utöver projektbudget är nödvändigt. Ett exempel, Landsbygdsprogrammet erbjuder medel för investeringar till kommersiell service⁹. Vid intresse av denna inriktning “rullande servicepunkt” krävs med ingående undersökning av stödformen.

---

⁹ <http://www.lansstyrelsen.se/Norrboten/Sv/lantbruk-och-landsbygd/Stod-lantbruk-landsbygd/stodmojligheter-pa-landsbygden/stod-till-investeringar/kommersiell-service/Pages/default.aspx>

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Vilka styrkor, svagheter, möjligheter och hot scenario 1 har kan utläsas av tabellen nedan.

Kommer du på några fler?¹⁰

Internt	Styrkor <ul style="list-style-type: none"> - Flexibelt – rullande servicepunkt kan ha fast parkering vid butiken, vilket redan är naturlig träffpunkt och bra ställe för turistinfo pga. närheten till tågstationen. Finns tillgång till el och vatten. - Byborna från Nattavaaraby kan ta bussen till butiken. - Man kan erbjuda service på plats, kan åker till de se ha det svårt att ta sig till en fast servicepunkt. - Mindre kostnader än nytt lokal	Svagheter <ul style="list-style-type: none"> - Personalfrågan (samma vid alla scenario) - Använder byborna en rullande servicepunkten som de skulle använda en fast servicepunkt?
Externt	Möjligheter <ul style="list-style-type: none"> - Pga. inget bra förslag för lokalen till servicepunkt i Nattavaarastation (byborna från Nattavaaraby kan ta bussen till butiken) kan en rullande servicepunkt vara ett bra alternativ.	Hot <ul style="list-style-type: none"> - Bränsle blir dyrare - Kalla vintrar kan blir en utmaning för en rullande servicepunkt

---

¹⁰ SWOT analys

I en SWOT-analys analyserar du företagets (*eller projektets, anmärkning KKH*) styrkor och svagheter, möjligheter och hot. SWOT-analysen ger en övergripande bild av företagets (*eller projektets, anmärkning KKH*) nuläge, vilka faktorer det kan utnyttja för sin utveckling och vilka faktorer det behöver förbättra och se upp med. Förkortningen SWOT står för engelskans Strengths, Weaknesses, Opportunities och Threats, det vill säga Styrkor, Svagheter, Möjligheter och Hot på svenska. Styrkor och Svagheter är sådant som du kan påverka. Möjligheter och Hot är saker eller händelser i omvärlden och framtiden som är svårare att påverka. (www.almi.se)

Sammanfattning Scenario 1

En rullande servicepunkt kan vara en utmärkt alternativ till en fast servicepunkt för Nattavaarabygden. En klar fördel är flexibiliteten med en rullande servicepunkt, man kan besöka kunder direkt om de har det svårt att ta sig till en fast servicepunkt. Vid en fast servicepunkt krävs också en bil för att kunna utföra tjänster som t.ex. gräsklippning, takskottning, reparationer, mm.

Med en rullande servicepunkt kan man spara kostnader (hyra, inköp, upprustning) för en fast lokal.

I dagsläget är det oklart vem som kan driva en servicepunkt och det är en intern svaghet som alla tre scenarier har gemensam.

Om man väljer parkering vid butiken som fast parkering för en rullande servicepunkt finns el och vatten tillgängligt. Butiken är redan en naturlig mötesplats, också pga. tågstationen och busshållplats.

De kalla vintrar i regionen kan bli en utmaning för en rullande servicepunkt eftersom vis kontorsmaterial klara inte av kylan.

För en rullande servicepunkt behöver man i tillägg till fordon eventuell ett garage och förvaringsutrymme för verktyg mm.

Scenario 2 Butiken

Butiken *Handlarn Nattavaara* finns i Nattavaara station bredvid tågstationen och bedrivs sen 2013 av en ekonomisk förening. Butiken säljer dagligvaror samt lokala produkter och lite hantverk. Butiken erbjuder utöver dagligvaror flera andra samhällsservicesfunktioner, så som postbox, ombud för bussgoods och spelombud. Butiken är en naturlig mötesplats i Nattavaarabygden men saknar utrymmet för en servicepunkt.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Adress

Handlar'n Nattavaara
Stationsgatan 44
98206 Nattavaara, Norrbottens Län, Sweden
+46 970 400 10

Öppettider

Mån-fre 10-18.30 lunchstängt: 12-13
Lör 10-13
Vinterhalvåret är butiken stängd tisdag
förmiddag

Vad krävs? utrustning?

Utrymme för en servicepunkt saknas i affären. Därför skulle någon typ av tillbyggnad eller separat byggnad behövas.

Förslag på separat byggnad

En möjlighet är Atterfallshus om max 25 m². Det skiljer sig mycket i pris beroende på leverantör och hur mycket betald arbetskraft det behövs, från 100 000 kr och uppåt.¹¹ Ett annat alternativ är att hyra kontorscontainer, kan hyras 70 kr/dag exkl. moms + transportkostnad (25 550 kr/år).¹² Vid köp av kontorscontainer/bod börjar priserna på ca 65 000 kr¹³

Förslag på tillbyggnad av butikslokalen:

Generella kostnader för om- eller/och ombyggnation: Kostnaden per kvadratmeter för om eller tillbyggnad kan vara mellan 10 000 och 25 000 kr där den lägre delen av intervallet avser enklare tillbyggnader utan komplicerade tak och grundlösningar samt utan kök och våtutrymmen. Den övre delen av intervallet avser exklusivare tillbyggnader omfattande kök och våtutrymmen och/eller komplicerade tak och källarlösningar. För mindre tillbyggnader kan även kvadratmeterpriset ligga i det övre intervallet även om inte kök och våtrumsvytor omfattas¹⁴

¹¹ http://www.caboden.se/hem/attefallshus/?gclid=CjwKCAjww6XXBRByEiwAM-ZUIDYXMprU28ReSL0S1hplELqWxcQHVB4Cxb6hu8DyxjWYtRDZ4fO4BoCdkYQAvD_BwE

¹² <http://www.containertjanst.se/vara-containers/kontor-20-fot/>

¹³ <http://www.bodborsen.se/alla-objekt.aspx?c=2>

¹⁴ <https://www.brabyggare.se/sok-forfragan/budgetrad-och-tumregler-allmanna-rad/om-eller-tillbyggnad/>

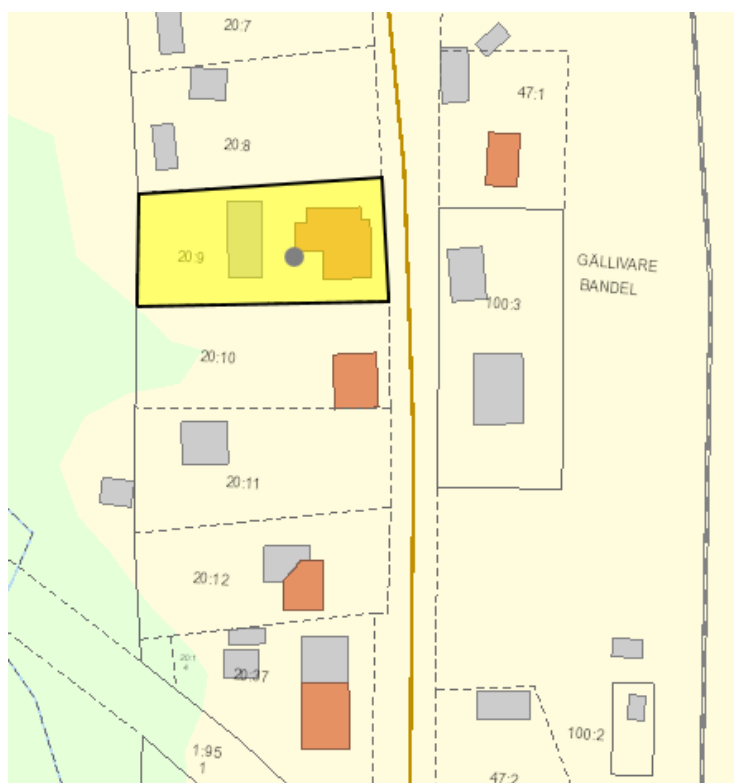
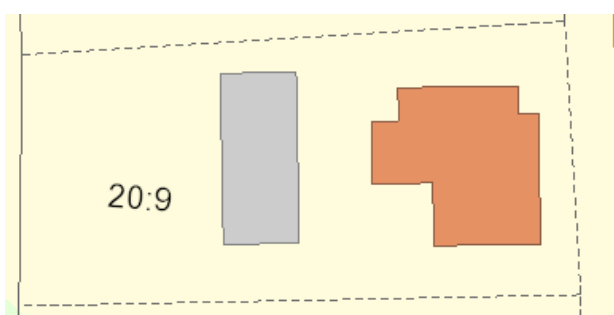

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Vid Bygglov - finns det utrymme att bygga?

Fastighetskarta:

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

I servicepunkten behövs utrymme för ett litet kontor, en allmän dator, en caféhörna och eventuellt utrymme för hemservice-utrustning.

Inköp:

- Datorutrustning ca 23 500 (från Soutjärvis budget)
- Dator för allmänheten
- Skrivare inkl skanner
- Kontorsinredning
- Kontorsmaterial
- Inredning för caféhörna
- Kaffekokare, vattenkokare
- Utrustning för att utföra hemservice
- Turistbroschyrer

Typ av fordon? behov? Bil för hemservice?

Vid erbjudande av hemservice behövs det en bil som man kan transportera verktyg/material i. Andra typer av fordon, cykel (sommars), elcykel, moped, annat?

Vad kan vi göra inom projektets ramar? vilka andra resurser krävs?

Investeringar utöver projektbudget är nödvändigt. Ett exempel, Landsbygdsprogrammet erbjuder medel för investeringar till kommersiell service. Vid intresse av denna inriktning "butik" krävs med ingående undersökning av stödformer.

Vilka styrkor, svagheter, möjligheter och hot scenario 2 har kan utläsas av tabellen nedan:

	Styrkor	Svagheter
internt	<ul style="list-style-type: none"> - Föreningar är öppna för samverkan - Personal finns på plats - kan evtl. ta hand om olika uppgifter från servicepunkten - Redan etablerad mötesplats (naturlig mötesplats pga.	<ul style="list-style-type: none"> - Utrymme i butiken, separat byggnad krävs - större investering - Personalfrågan, oklart vem som ska driva servicepunkten - Finansiering efter projektets slut

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

	butiken) från Nattavaara station och Nattavaaraby	
ext ernt	Möjligheter <ul style="list-style-type: none"> - Invånare i Nattavaara by kan ta sig till servicepunkten med buss - Butiken fungerar redan idag som mötesplats - Anställning i butiken kan eventuellt kombineras med arbete av servicepunkten - Servicepunkten kan verka positiv för lanthandelns fortlevnad - Närheten till tågstation är ett bra läge för turistinfo	Hot <ul style="list-style-type: none"> - Projektmedel inte tillräckligt för utbyggnad - Servicepunkten används inte av tillräckligt många

Sammanfattning Scenario 2

Butiken är en etablerad mötesplats för invånare från Nattavaara station och Nattavaaraby, invånare från Nattavaaraby kan ta sig med bussen till butiken. Butiken ligger nära tågstationen vilket innebär ett bra läge för en turistinfo i lokalen. I dagsläget finns inte tillräckligt utrymme i butiken för en servicepunkt likt kategorin "utökad service" i bilaga 1, det skulle behövas en tillbyggnad eller liknande vilket innebär en större investering som inte kan finansieras via projektet.

Att det finns redan personal på plats kan vara en bra möjlighet att erbjuda längre öppettider i servicepunkten. En Servicepunkt i butiken skulle stärka butikens fortlevnad - som en viktig och välbesökt mötesplats i Nattavaarabygden.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Scenario 3 Byastugan

Byastugan är belägen efter Nattavaaravägen, vägen som länkar ihop Nattavaara by och Nattavaara station. Byastugan är idag en samlingsplats och en mindre servicepunkt. I Lokalen finns kök, med lucka som passar för caféverksamhet, hantverksförsäljning samt postfack. Idag bemannas Byastugan och det finns hjälp att få med scanning, kopiering och bokning av hembygdsföreningens boenden och lokaler. Byastugan drivs och ägs av Nattavaara Hembygdsförening.

Öppettider:

Måndag-torsdag

07-11, Lunchstängt 11 -12, 12-16

Fredagar

07.00-11.00, Lunchstängt 11-12, 12-15

Under viss tid av sommarmånaderna är det stängt, men då har sommarcaféet vid Bäckstranden öppet, vilket också drivs av Nattavaara hembygdsförening. Sommarcaféet har öppet efter midsommar till 5 augusti (2018).

Vad krävs? Utrustning?

Inköp:

- Datorutrustning - finns redan
- Kontorsmaterial - kan behövas
- Utrustning för att utföra hemservice
- Turistbroschyrer

Typ av fordon? Behov?

Vid utveckling av hemservice krävs något typ av fordon (cykel, elcykel, moped, bil) beroende på omfattning.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Vad kan vi göra inom projektets ramar? vilka andra resurser krävs?

Beroende på vilket fordon som krävs för hemservice kan det komma att krävas ekonomiska resurser utöver projektets.

Vilka styrkor, svagheter, möjligheter och hot scenario 3 har kan utläsas av tabellen nedan:

internt	Styrkor <ul style="list-style-type: none"> - Bra lokal, med kök - Erbjuder viss service idag, kopiering, scanning, lån av dator, uthyrning av boende, lokaler och tvättstuga, marknadsföring hemsida och FB, fika och kaffe. - Befintlig mötesplats - Post - Drivs av förening med mycket engagemang	Svagheter <ul style="list-style-type: none"> - Används till största del av Nattavaara byns invånare (ej stationens inv.) - Låg nyttjandegrad av viss service idag - Lite information tillgänglig för utsocknes
externt	Möjligheter <ul style="list-style-type: none"> - Bra grund för utveckling - Ökad turism - Ökad samverkan mellan föreningar, företag och andra aktörer - Befintlig mötesplats	Hot <ul style="list-style-type: none"> - Ej möjlig att ta sig till servicepunkt med buss ToR Nattavaara station - Befolkningsminskning - Spridd service mindre användning

Sammanfattning Scenario 3

Byastugan är en etablerad mötesplats, dock främst för Nattavaarabys invånare. Tillgänglighet via kollektiva färdmedel är begränsade för Nattavaara stations invånare. Byastugan är en bra lokal för servicepunkt, dels för att Byastugan är öppen från morgon till eftermiddag med personal på plats under vardagar, dels för att det finns servicefunktioner idag och det finns möjlighet för flera. En utvecklingsmöjlighet är utökad turistisk information i och med den uthyrningsverksamheten som sker idag av boende. För den del av befolkningen som arbetspendlar kan öppettiderna hindra tillgången till service, därav nyttjandegraden av den befintlig service och underlag för att utveckla servicen.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

GÄLLIVARE

Bilagor

Bilagor finns i separata dokument. Följande bilagor finns till detta dokument:

- Bilaga 1 Översikt servicepunkter kommunvis
- Bilaga 2 Utvärdering Enkät – Service i samverkan 2017

Underlag och inspiration

Utöver de länkar som finns i fotnoterna finns andra informationskällor som kan ge inspiration och kunskap, dessa är samlade nedan:

- HSSL slutrapport om förstudie av servicepunkter från 2011. Ett antal orter nämns plus faktorer för att lyckas
https://www.helasverige.se/fileadmin/user_upload/Kansli/Skrifter/Slutrapport.servcep rojektet.pdf
- Landsbygdsnätverkets servicearbete kontaktpersoner
<http://www.landsbygdsnatverket.se/vad-ar-landsbygdsnatverket/verksamhetsomraden/service-i-landsbygder/kontakt.html>
- Företag på glesbygdens behov av service, Tillväxtverket
<https://tillvaxtverket.se/download/18.3d3a92e81612d8acee66b0e4/1517392487771/F%C3%B6retagens%20behov%20av%20service.pdf>
- Postboxar, <https://www.instabox.se/>
- Ekonomiska föreningar - skatteverkets regler
<https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/foreningar/ekonomiskforening/driva/skatteregler.4.348a0e4412dd74b751f80001763.html>
- Ideella föreningar - skatteverkets regler
<https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/foreningar/ideellforening.4.6a6688231259309ff1f800028215.html>